

ФАКТОР

НАШИЯТ ВЕСТНИК

ПИМ

Година XVII, брой 5 (169), 26 май 2023 г. Разпространява се бесплатно!

ДЕН НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ – НА 24 ЮНИ

Симеон СИМОВ

Ден на отворените врати ще се проведе отново в ПИМ – Хасково на 24 юни. Така традицията да представим завода на млади хора, на които предстои започване на работа, на близки, роднини и приятели на хора от екипа, на всички, които искат да видят „отвътре“ една от водещите български машиностроителни компании продължава.

И за тазгодишния Ден на отворените врати покана за посещение получиха Университета за хранителни технологии в Пловдив и филиалът, там, на софийския Технически университет. Студенти и абсолвенти, бъдещи инженери от двете учебни заведения, ще видят в ПИМ добра перспектива за реализация. Ще я видят и завършващи ученици от Професионалната гимназия по механо и електротехника „Стойчо и Кица Марчеви“ в Хасково, също поканени специално за посещение.

В Дена на отворените врати преподавателите, студентите и учениците, близките на хората от екипа и всички желаещи да се запознаят отблизо с ПИМ, ще видят не само как се работи тук и какви изделия се произвеждат, но ще опитат и храната в столовата.

Очакваме гости на 24 юни от 10 часа. Вход – свободен. □

ФАКТОР ПИМ НА 16 ВЪРВИМ НАПРЕД. ЗАЕДНО

На 24 май 2023 споделяхме идеи. И още много неща преживявахме заедно. Историята на ПИМ през тези години е на страниците на вестника. Благодарим на ръководството, че имаме възможност да я пишем! Благодарим и на колегите за отзивчивостта, с която правят работата ни по-лека! Вярваме, че така и ще бъде. Дух и енергия в ПИМ има. Има ги в колективите на трите предприятия, има ги и във вестника. Вървим напред. Заедно!

От редакционния екип

ДОГОВОРЕНО

В ЧЕРНОМОРЕЦ И ОБЗОР ЩЕ ОТДЪХВАМЕ ПРЕЗ ЛЯТОТО

ФАКТОР

В два хотела на морето – единият в Черноморец, другият в Обзор, са договорени апартаменти и стаи за летен отпуск на служителите на ПИМ.

По-дълъг ще е сезонът в „Лост Сити“, както се казва хотелът до самия плаж, в Черноморец. Смените тук започват от 25 юни и продължават до 10 септември. Както и друга година, нощувките във всяка смяна са 7 – от неделя до неделя. Помещенията, договорени от ПИМ са на втория етаж и включват 2 двустайни апартамента, 2 тройни и 2 двойни стаи, повечето с изглед към морето. Осигурена е закуска по карт меню, а за обяд или вечеря в ресторант на хотела почиващите от ПИМ ще ползват 10% отстъпка. Има безплатен паркинг, интернет,

както в хотела, така и на плажа. Стайте са оборудвани с климатик, телевизор и хладилник.

В Обзор два апартамента – единият с 2 спални, другият – с 1, са договорени в хотел „Кристин палас“. Той е на около километър от плажа, но има басейн. Разположен е във високата част на градчето, което осигурява морски изглед от стаите.

Сезонът в „Кристин палас“ ще е по-къс – от 16 юли до 3 септември. Храна тук няма осигурена. Апартаментите имат обаче кухненски бокс, оборудван с посуда, канън за топла вода, хладилник и електрически котлони. Климатизирани са, имат и телевизор. На разположение на гостите са безплатен паркинг, WiFi, чадъри и шезлонги на басейна, барбекю зона.

„Лост Сити“ - Черноморец

„Кристин Палас“ - Обзор

Самет Юсеин с последното изделие от поръчката

....което по-късно е натоварено и тръгва за Хасково

ОТ МАДЖАРОВО – НА ИЗТОК И ЗАПАД

Последното съоръжение от отредените им по поръчка за Грузия изпратиха в края на миналата седмица момчетата от Маджаровското предприятие на ПИМ. За изработката на деветте ферментатора времето не бе много, но екипът се справи и предаде в срок изделията. 5 от тях са за бяло вино, с изолация и обем 25 куб. м., по конструктивна разработка на инж. Диян Гогов, останалите 4 – 40-кубикови, пак за бяло, разработени от инж. Никола Лазаров.

След спешните „грузински“, маджаровци продължават работата по 30-кубикови изделия за унгарска винарна, от които 4 са готови и остават още 8.

А за клиента в Грузия, ферментатори изработват и в Хасково. 4 изделия по 40 куб. м., с наклонено дъно, а двете и с бъркалка, правят бригадите на Красимир Петров и Венелин

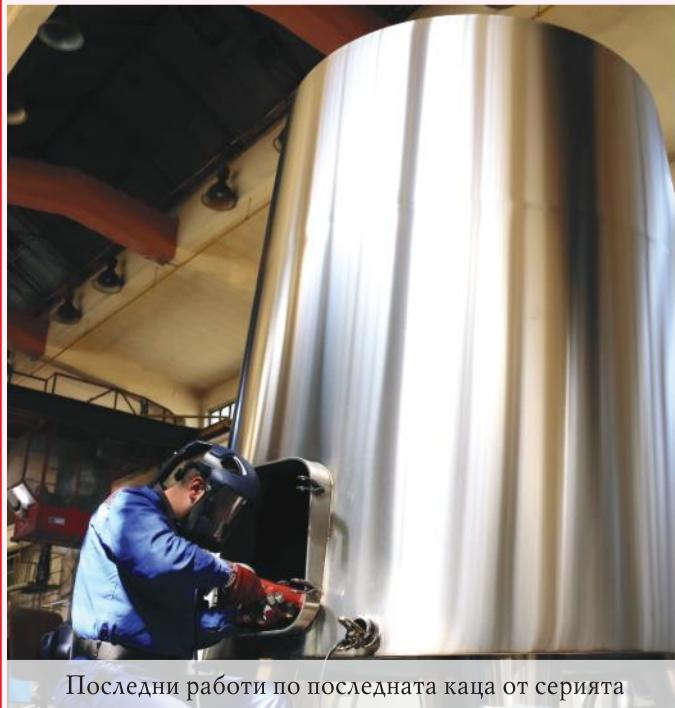

Милко Милчев поставя изолация на съоръжението, изработено в Първи цех

Венелин Стойчев работи по дъното на един от двата ферментатора, разпределени на бригадата му

ГОТОВИ СА И ЗАМИНАВАТ ЕФЕКТНИТЕ КАЦИ ЗА ЕЛИТНА ГРЪЦКА ВИНАРНА

Последни работи по последната каца от серията

Още по-хубаво ще стане бездруго отличното вино на постоянен клиент от Гърция, с новите, разработени и изработени в ПИМ ферментатори тип „Каца“ от които бяха поръчани 15 бр. Те вече са завършени, извъзането им предстои.

Съоръженията са с много ефектна визия, с почти незабележим заваръчен шев между двата мантела на изолацията. Постигнато е с много труд и умения, а към резултата трябва да се прибави и идеално шлайфвана вътрешна повърхност на всеки един от ферментаторите. Но, така и трябва – за елитна винарна заминават, която неведнъж се е доверявала на компанията ни, а, вярваме, и ще продължава да го прави.

Ферментаторите – каца са изработени във Втори цех, основно от бригадата на Илия Стефанов, но в решителния момент ценна помощ оказаха и колегите им от групата на Стефан Тенев.

За добрата работа на двете групи благодари производственият директор инж. Стелиан Виделов. Благодарност им също за Георги Ангелов и Петър Петров, извършили ръчно и на машина шлайфването, както и за Янчо Стоянов, помагал дейно в изработката.

Автор на конструктивната част е инж. Николай Ангелов. □

Георги Ангелов си знае колко работа премина през ръцете му, за да стане границата между двата мантела, такава, като на другата снимка

ФИНАЛ ЗА СЕРИЯТА СЪОРЪЖЕНИЯ ПОД НАЛЯГАНЕ

Финализирана е изработката на дълга серия съоръжения под налягане, правена в Девети цех. Трудоемките съдове, т. нар. акратофори бяха 15 броя, с обем 24 куб. м. и 3 броя по 10 куб. м. Най-голям дял в изработката на големите – 9 броя, има бригадата на Милен Ефтимов, а по 3 направиха групите на Иван Янков и Росен Иванов. Конструктор е инж. Тодор Тодев.

Съоръженията под налягане преминаха контрол и са сертифицирани от TUV. До края на май всички изделия от започнатата на 8 април поръчка трябва да бъдат извозени. Освен акратофори, тя включва и 20-кубикови ферментатори с бъркалка и пневмоцилиндири, изработени в Девети и Първи цех, коментира производственият директор инж. Стелиан Виделов. □

Тихомир Иванов, с последния акратофор, на машината за заваряване на серпентини

Георги Русинов работи по едно от трите съоръжения, разпределени на групата на Росен Иванов

НЕСГОДИ В УНГАРИЯ, ЗДРАВА РАБОТА В РУМЪНИЯ

основната техника. – И дано изпратеният пристигне в понеделник, казва. – Колкото можем, ще гледаме да наваксаме.

С проблем започна и командировката в Румъния – за Димитър Караванов, Недялко Демирев, Алишан Алейтин и Владимир Чанков. Те монтираха съоръжения с различни кубатури и функционалност, бункер, тръбо-проводи и обслужваща платформа. Част от съдовете обаче се оказали замърсени и преди монтажа се наложило цялостно измиване. Което отнело време.

Изоставането групата компенсира със здрава работа и в срок завърши първия етап от обекта. Предстои втори, но това ще стане вероятно към края на лятото, когато домакините имат готовност. □

Снимки от Недялко ДЕМИРЕВ

Групата в действие. Привет от Румъния!

Георги Ангелов

Такова нещо не е било! Що за късмет!, възмущава се бригадирът, притеснен, че започват новата седмица без

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

ВЪЗПИТАНИЦИ НА УХТ УЧАСТВАХА В ЮБИЛЕЙНО ЧЕСТВАНЕ НА КАДЕРДА МАШИНИ И АПАРАТИ В ХРАНИТЕЛНО ВКУСОВАТА ПРОМИШЛЕНОСТ

ФАКТОР

Възпитаници от ПИМ на катедрата „Машини и апарати в хранително-вкусовата промишленост“ в Университета по хранителни технологии – Пловдив участваха в тържественото честване на 50-годишнината ѝ. За събитието компанията получи официална покана, като един от спомоществователите на УХТ и място, където немалко негови възпитаници се реализират. Решението на управителя бе бивши студенти, сега утвърдени специалисти в

екипа да представят ПИМ на честването. Изборът падна на инж. Хубен Кирков, търговски мениджър и конструкто-рите инж. Николай Ангелов и инж. Станислав Димитров, водени от административния директор инж. Иван Ангелов.

Четиридесета участваха в юбилейния разширен катедрен съвет, на който деканът доц. Венцислав Ненов направи отчет на постиженията, изтъкна успехите на бивши студенти в катедрата и даде възможност на фирми, подпомагащи

Университета, да се представят на аудиторията. Презентация на ПИМ направи инж. Иван Ангелов, а от доц. Ненов и бившия ректор проф. Георги Вълчев компанията получи благодарност за оборудването на компютърен кабинет, преди години, и продължаващото ползотворно взаимодействие.

Извън официалната част колегите имаха удоволствие да се срещнат със състуденти и преподаватели, да поговорят, да се върнат в общите спомени назад в годините. □

Инж. Николай Ангелов и инж. Станислав Димитров с преподавателя проф. Стефан Стефанов

Инж. Иван Ангелов с ръководителя на Катедра МАХВП доц. Венцислав Ненов

Хубен Кирков, Николай Ангелов, Станислав Димитров и Иван Ангелов – отново на студентската скамейка, но вече като инженери, за участие в Катедрен съвет

Презентация на ПИМ пред аудиторията направи инж. Иван Ангелов

В МАГАЗИНА ДА ИМА, КАВОТО ИМА И НИЩО ПОВЕЧЕ ТОВА ПОКАЗВА ЛИПСАТА НА ИНТЕРЕС КЪМ АНКЕТАТА В ПРЕДИШНИЯ БРОЙ

Христо Цветков

Никакъв интерес не бе показан към анкетата в предишния број на вестника, целяща събиране на предложение за разширяване на асортимента в магазина на ПИМ. Както информирахме, там предстоят новости, свързани с предлагане на топли закуски и храна за външни. Но желанието на ръководството е да се разшири и асортимента в обекта. Затова публикуваме анкетен талон, в който всеки може да направи предложение за нови продукти по рафттовете.

За съжаление, оказа се, че такова желание липсва. Нито един анкетен талон не са появи в пощенската кутия пред магазина или на посочения и-мейл адрес. Което говори, че потребителите – хората в ПИМ – Хасково приемат за достатъчно, това, което се предлага и не искат нищо повече.

Но, все пак, едно предложение има. То е от автора на текста, който смята, че:

- В асортимента на обекта трябва да присъстват диетични и без захар продукти. Такива сега липсват, а

има колеги, които, по ред причини, биха ги ползвали.

- Към храната на скафа за външни може да се добави поръчка и на супа или готвено, от менюто за деня в столовата.

- Наред с безалкохолните напитки, в магазина да се предлага и безалкохолна бира. Тя стана предпочитано от мнозина питие, заместващо алкохолното пиво, но без да въздейства по същия начин на организма. □

С ВКУСНИ ЕКО ПРОДУКТИ ИЗЛИЗА НА ПАЗАРА МАНДРА „РОСИЦА“

ФАКТОР

С вкусни и екологично чисти продукти вече е на пазара мандрата в севлиевското село Горна Росица, оборудвана от ПИМ. Предприятието е свързано с една от най-големите кравеферми в България и, със старта си, затваря производствения цикъл в преработката на собствено мляко.

Всеки ден от фермата се добиват между 10 и 15 тона мляко. Част от него се преработва в новата мандра. На този етап капацитетът е от 5 до 6 тона на ден, но има идея за разширение на прера-

Александър Димитров и Георги Коджаиванов по време на монтажа

ло и фермата.

Предприятието произвежда кисело и прясно паштъоризирано мляко, плодови млека, айран. На следващ етап гамата ще се увеличи, коментира още инж. Райков.

ПИМ ботвателното предприятие, така че капацитетът му да достигне обема на фермата, обясни търговският мениджър инж. Валери Райков, който поддържа контакта със собственика.

За мандрата в Горна Росица ПИМ е изработил приемна установка и съдове, заквасочници за кисело мляко, заквасочни колони, централна измиваща система с автоматично управление на процеса. Монтираха ги Александър Димитров и Георги Коджаиванов. Проектът е съвместно изпълнен с „Агри“ ЕОД, дружество, оборудва-

В КЛИП ЩЕ ВИДЯТ ПИМ ГОСТИТЕ НА МИДАЛИДАРЕ РОК 2023

ПРЕЗЕНТАЦИЯТА ПОДГОТВИ ОПЕРАТОРЪТ СЛАВЯН КОСТОВ

Ясен Димов

Мидалидаре рок – фестивалът в долината на виното има вече две издания. Третото ще е това лято – от 30 юни до 2 юли. Организатори са домакините от „Мидалидаре Естейт“. ПИМ, който от години работи с винарната, неизменно е сред спонсорите на фестивала. Така и сега. А, за да се запознаят със спонсорите, гостите на фестивала, добил голяма популярност сред любителите на твърдата музика, ще видят всички с кратки презентации.

Видеото на ПИМ е дело на оператора и фотограф Славян Костов, автор и на филма, заснет за 25-годишнината на дружеството. Във фестивалния вариант той отново показва майсторството си, успявайки в половин минута, синтезирано, но въздействащо да представи ПИМ в действие. Изработена, обаче е и разширена версия, където в рамките на 6,5 минути дружеството е показано във всички аспекти. „Лентата“ ще се използва за презентации при панаирни и други участия. Голяма част от филма е сниман с иновативна 360 градусова камера, която обхваща абсолютно всичко около оператора. Чак при монтажа се избира коя част да бъде в кадър.

Филма може да видите на фейсбук страниците PIM Ltd. и Фактор ПИМ, както и в YouTube канала ни.

Колкото до фестивала, той

отново се очертава като силен и безкомпромисен по отношение на музика и изпълнители. 13 банди ще радват феновете в трите дни на „Мидалидаре рок“.

Scorpions ще забиват на сцената на 30 юни. Бандата е хедлайнър този ден, в който на сцената ще се изявяват още Iron Savior и Dynazty. На Стефан Вълдобрев и Обичайните заподозрени е отредено изпълнение на Джулай морнинг, заедно с групите Europe, Blind Gardian, Lacuna Coil и други. Точка на третото издание на Фестивала в долината на виното слагат с изпълненията си в последния ден – 2 юли финландските хеви метълисти от Battle Bears, като хедлайнър същия ден е бандата Helloween.

Билети за фестивала могат да се закупят в мрежата на Eventim. Цената за трите дни е 150 лв., еднодневната – 100 лв. За посетителите е осигурено настаняване в къмпинг зони със собствена или предоставена от организаторите палатка. Резервациите са за целия период на фестивала и могат да се направят на и-мейл Rock@midalidare.bg.

Могат да се използват също така хотели в Стара Загора и Минерални бани, посочени в сайта на събитието <https://midalidarerock.bg/>. За феновете избрали такъв вид настаняване се предлага безплатен транспорт за концертите и обратно, информират организаторите.

24 МАЙ НА „ХАСАРА“

23 ГОДИНИ СЛЕД НАЧАЛОТО

ХОРА, ХОРÁ, УСМИВКИ, ЕМОЦИИ

ФОТОРЕПОРТАЖ

На 24 май ПИМ отново се весели край параклиса „Св. Св. Кирил и Методий“ на фирмения си празник. Отново на голямата поляна ехтяха музика и песни, виха се дълги хора, настроение владееше душите и сърцата. Отново се пекоха чевермета, цели 40, раздаде се на мало и голямо курбан за здраве, щедри трапези събраха край себе си колеги и приятели. Хората се радваха на двойния празник. Защото 24 май - Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската

азбука, просвета и култура и на славянската книжовност е сред най-тачените български празници, официален на дружеството.

Първото му честване в местността „Хасара“ в планината над маджаровското село Габерово, по спомени на колеги, е през 2000 година. Тогава е направена и първата копка за построяване на параклиса „Св. Св. Кирил и Методий“, на мястото около което десетилетия назад, на 24 май, са се събирали тракийски родове. Година по-късно, на празника, новият паракли-

сът, построен с инициативата на ПИМ, е осветен. Възстановява се и традицията на дълголетния народен събор. И така, пролет след пролет, година след година. С прекъсване само през 2020 и 2021 г. заради пандемията Ковид. Но да не се връщаме към това време. То нанесе достатъчно травми на всички. Да погледнем към сегашния празник и да го покажем, с най-емоционалната му страна, на тези, които не успяха да почувстват цветовете, звуците, духа и настроението на „Хасара“. Дано ги уловят в снимките ☺

КРАЯТ НА ЕВРОПЕЙСКОТО СРЕДНОВЕКОВИЕ И НАЧАЛОТО НА РЕНЕСАНСА

570 ГОДИНИ ОТ ПАДАНЕТО НА КОНСТАНТИНОПОЛ

ФАКТОР

от history.nakratko.bg

Много историци смятат падането на византийската столица Константинопол за граница между две епохи – епохата на Средновековието и началото на Възраждането в Европа. В подкрепа на това си виждане те излагат тезата, че на първо място рухва старият религиозен ред, а от друга страна – навлизат нови технологии и коренно се променят тактиките във воденето на военни действия.

Константинопол е превзет на 29 май 1453 година. Дата, след която Средновековна Европа с нейния установен християнски религиозен обществен живот е подложена на жесток удар. Принудени да бягат от рухналата Византийска империя, хиляди гръцки учени пренасят културните и политически традиции на запад и старият континент получава нов творчески прилив, който го вкарва в епохата на Ренесанса.

До падането на последната твърдина на Византийската империя се стига след поредица от събития, всяко от които се наслагва върху резултатите от предишни. В средата на XV век Византийската империя е в жесток упадък. От огромната територия, която владее по-рано, са останали само столицата Константинопол с прилежащите към града селскостопански поселения и няколко полуnezависими владения в Егейско море. Императорите крепят властта си предимно чрез дипломация с османците и Западна Европа.

Вероятно още с възкачването

си на престола през 1451 година сultan Мехмед II си поставя за цел да превземе града на Константин. В простирация се на двата бряга на Босфора град сultanът вижда заплаха за връзките между азиатските и европейските владения на Османската империя. След щателна подготовка Мехмед II предприема решителната атака срещу Константинопол в началото на пролетта на 1453 година. Още през лятото на 1452 година по заповед на султана на европейския бряг на Босфора е издигната крепостта Румели Хисар, която има основна задача да контролира трафика през пролива.

ОБСАДАТА

Същинската обсада на града започва в началото на април 1453 година, веднага след Великденските празници. Войските на Мехмед II наброяват около 120 000 редовна войска, 20 000 бashiбозук – опълчение, съставено предимно от наемници от други националности, и няколко хиляди тиловаци. Срещу тази сила император Константин XI Палеолог успява да събере 7 500 души за отбрана на града. Градът разчита най-вече на непристъпните си стени и на защитата по море, която му осигурява самото географско разположение. Въпреки че разполага с мощн флот Мехмед II не е в състояние да стовари войски в северната част на крепостта. Проливът се защитава от яка желязна верига, която не позволява на турския флот да навлезе в залива Златния рог.

На 9 април войските на

Султан Мехмед II Фатих

На 29 май 1453 г. е решителният щурм. След близо 2 месеца обсада, султанската армия влиза в Константинопол

султана започват артилерийски обстрел на крепостните стени в района около руслото на река Ликос. Канонадата не спира няколко дни. Въпреки това, пораженията са съвсем малки, заради факта, че турските оръдия постоянно затъват в калната почва. Тогава на бойното поле се появяват две мощни оръдия – бомбарди, значително превъзхождащи по мощ обикновените артилерийски топове. Едната от тях е изработена от известния по онова време инженер от унгарски произход Орбан. Бомбардата е кръстена „Базилика“, дулото ѝ е дълго 8 – 12 метра, калибърът ѝ е между 73 и 90 сантиметра и стреля с 500-килограмови гюлета.

ЩУРМЪТ

След близо два месеца обсада на стените край руслото на Ликос са нанесени значителни поражения. Султан Мехмед II назначава решителният щурм на града за 29 май, вторник. Предният ден, понеделник, е наредено на всички войници да почиват и да се готвят за решителната атака. Щурмът започва три часа преди разсъмване на 29 май. В Константинопол е обявена тревога и всички, които могат да се бият, заемат позиции по крепостните стени. Самият император Константин лично участва в боевете, като се бие сред защитниците на падналите стени край портата на Св. Роман. Турците търсят значителни загуби. Султанът праща в първата вълна на атаката бashiбозука, за да намали защитните сили на византийците. Атаката е отразена, като само в района на Ликос бashiбозуците упорстват. Защитата в този район се води от Джустиниани Лонго. След два часа битка турските командири наредят на бashiбозука да отстъпи. През това време артилерията открива огън по стените, а в атака е изпратена втора вълна, този път от редовната турска войска. Атаката е по цялото протежение на крепостните стени от крайбрежието на Мраморно море до река Ликос. През това време артилерията води плътен огън по стените.

Ромеите успешно отбиват атаките. Малко преди разсъм-

ване обаче огромната бомбарда „Базилика“ нанася съкрушителен удар по укрепленията и отваря дупка в крепостната стена.

Тогава започва третата атака. Елитните еничарски части са доведени до защитния ров лично от Мехмед II и започват щурм в две направления – срещу квартала Влахерн и в района на Ликос. На онова място, където стените на Влахернския квартал се съединяват с основните градски укрепления, турците откриват тайната порта Керкопорта, която защитниците ползват по време на обсадата за да могат да напускат обградения град. През тази порта еничарите проникват в града.

По това време в района на Ликос е ранен командващият отбранителните войски в този участък – генуезецът Джустиниани Лонго. Когато войниците му тръгват да го изнасят от бойното поле, много от генуезките защитници изпадат в паника и напускат позициите. Срещу напиращите през огромната дупка орди остават само венецианските наемници и водените лично от Константин гръцки войни. Турците се възползват от настъпилата суматоха и малък отряд успява да пробие редиците на защитниците. Император Константин с група от най-верните си хора тръгва в контраатака, но е убит в ръкопашния бой.

Предните турски отряди достигат до вратите и ги отвират. Градът пада.

ЕПИЛОГ

Мехмед II Завоевателя влиза в Константинопол на другия ден, 30 май. Когато му докладват, че е открито тялото на император Константин, султанът нареджа главата му да бъде набита на копие и изложена на градския хиподрум, а тялото да бъде погребано с всички полагащи се на император почести.

Смъртта на Константин XI Палеолог бележи края и на Византийската империя. Земите ѝ са включени в състава на Османската държава. Гърциите получават относителна автономия, като начало на самоуправляващата се община е поставен Константинополският патриарх, лично отговорен пред султана. Самият султан се смятал за правоприемник на византийския император и приема титлата „Кайзер-и Рум“ (Цезар на Рим). Любопитното е, че тази титла е носена от всички следващи султани, чак до Първата световна война. □

Константин XI Палеолог – възстановка по негова статуя в Гърция

Мехмед II прехвърля корабите си по сушата към Златния рог.
Картина на Fausto Zonaro

Худ. Fausto Zonaro – Влизането на султана в Константинопол

ПРОБИВ

ОТКРИХА ВЪЗМОЖНОСТ ДА УДЪЛЖАТ ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТТА НА ЖИВОТА

ФАКТОР
от *glasnews.bg*

Човешките клетки се разграждат с възрастта. На 80 години не можете да се чувствате по същия начин, както в детството. Учени от Калифорнийския университет в Сан Диего, САЩ, обаче откриха начин да увеличат живота на клетките.

Според авторите на новото изследване, резултатите не позволяват на хората да живеят вечно, но може да им се помогне да живеят по-дълго и да останат по-здравословен начин, пише ScienceAlert.

Дрождените клетки споделят редица характеристики с човешките клетки, така че учениците са ги използвали като част от научната си работа. Те успели да „свържат отново“ клетките на дрождите и това довело до 82%

увеличение на продължителността на живота им. Учените смятат, че е възможно да се контролира стареенето на човека на клетъчно ниво, което ще доведе до факта, че човек ще живее по-дълго и ще се чувства по-здрав в напредната възраст.

Целта е да се променят генетичните вериги в клетките, които смекчават разграждането им. Според изследователите, тези генетични вериги могат да работят по същия начин като домашните електрически вериги, които управляват, например, домакински уреди.

Учените са използвали компютърни симулации, за да разберат как работи веригата за стареене на клетките. Възможно, този процес винаги е между две различни състояния на стареене. И всяко състояние причинява

една или друга клетъчна деградация. След това са променени генетичните чертежи на клетките, така че те винаги да работят на ръба на всяко от състоянията на стареене, вместо да преминават в едно от тях. По този начин клетките на които е въздействано започват да стареят по-бавно от тези, които не са претърпели промяна.

Според учениците, получава се нещо подобно на работата на часовника: той не спира, а само се забавя. Тоест стареенето може да се забави, но все още не е възможно да спре. Но във всеки случай продължителността на живота на клетките се увеличава. Оказа се също, че модифицираните клетки растат и се делят по-бързо и не само стареят бавно, но остават по-здрави от останалите. □

ТРОТОАР ПРАВИ ТОК ЗА КМЕТСТВОТО НА ГРЬОНИНГЕН

ИНТЕРФАКТОР

Тротоар захранва с ток кметството в нидерландския град Грюнинген. Иновативната „електроцентрала“ по която пешеходците спокойно се движат, е изградена от унгарската компания Platio и представлява комплекс от фотovoltaични клетки с площ 400 квадратни метра. Соларният тротоар в Грюнинген е част от проекта на Европейския съюз „Making City“.

Изграден от 2544 плочки, тротоарът ще генерира 55 000 kWh електроенергия годишно, достатъчни за захранване на кметството на Грюнинген. Соларните „павета“ са направени от четири монокристални клетки с мощност 21,5 W и ефективност 21,8%.

Всяка клетка е с размери 158,75 на 158,75 mm., докато цялостното соларно „паве“ за настилката е с размери 353x353x41 mm и тежи 6,5 kg. Модулът е покрит с 10-милиметрово закалено опалово стъкло, а

рамката му е изработена от рециклиран полимерен композит.

Технологията е разработена така, че да не се появяват микропукнатини в слънчевата клетка и да няма влияние върху производителността. Соларното паве на Platio издържа на голям натиск, следователно да се ходи по тротоара е съвсем безопасно.

Соларните павета са подходящи не само за тротоари, но и за други настилки, тераси, алеи и велосипедни трасета и др. По повърхността на фотovoltaичните блокчета могат да се движат превозни средства с тегло до осем тона, твърдят от компанията производител.

Ефективността на системата се наблюдава чрез софтуерно приложение. Когато тротоарът беше открит на 24 март, по данни от измерванията, той е произвел достатъчно електричество, за да захранва 47 холандски къщи в рамките на деня. □

БГ ЕЛЕКТРОМОБИЛ, ДЕЛО НА УЧЕНИЦИ, СЕ СЪСТЕЗАВА ЗА ПРИЗОВО МЯСТО В ЕВРОПА

АУТОФАКТОР
от *uspelite.bg*

Българският електромобил с нетрадиционна форма и три гуми, с тегло от 30 kg. е дело на ученици от Професионалната гимназия по селско и горско стопанство и туризъм в Чепеларе. Неговата цялостна визия и характеристики постигат 6-то място на континента в категория електромобили.

Неотдавна младежите и инж. Тодор Лазаров, който ръководи екипа, направиха първо изпитание на атлетическата писта на стадиона в Смолян. Управляваният от ученици в 10-ти клас електромобил изминава 600 km. само с

един киловатчас енергия. Този прототип е шестият досега и е предвиден за постигане на рекорд.

„Стремим се към още по-добро постижение - над 700 km, което ще ни даде възможност да бъдем сред първите 6 в Европа,“ обясни Тодор Лазаров.

Освен по-лек електромобилът е по-здрав и по-аеродинамичен от предишните. Е-болидът е изработен изцяло от ученици специалност „Мехатроника“ от 9-ти, 10-ти, 11-ти клас. Проектът на чепеларската гимназия е подкрепен от местни и по-големи фирми, с което проблемът с намирането на средства е решен. □

ИНТЕРФАКТОР
от *inews.bg*

Светът може да отчете нов среден температурен рекорд през 2023 г. или 2024 г., заради изменението на климата и очакваното завръщане на метеорологичния феномен Ел Ниньо, съобщава "Ройтерс".

Според климатолози, след три години на климатичната фаза „Ла Ниня“ в Тихия океан, която обикновено понижава леко температурите в световен мащаб, по-късно

тази година светът ще преживее завръщане към по-топлия аналог „Ел Ниньо“.

По време на „Ел Ниньо“ ветровете, дуващи на запад по екватора, се забавят и топлата вода се изтласква на изток, вследствие на което температурата на повърхността на океана се покачва.

„Ел Ниньо“ обикновено се свързва с рекордни температури в световен мащаб. Все още не е известно дали това ще се случи през 2023 г. или 2024 г.,

но според мен е много вероятно, заяви неотдавна Карло Буонтемпо, директор на Програмата "Коперник" на ЕС в областта на изменението на климата.

По негови думи климатичните модели предполагат връщане към условията на „Ел Ниньо“ в края на бореалното лято и възможността за развитие на силен циклон към края на годината.

Най-горещата година в света досега беше 2016 г., като тя съвпадна със силната фаза на „Ел Ниньо“. Изменението на климата обаче е подхранвано екстремни температури дори в години без това явление.

Последните осем години – от 2015 насам, бяха най-горещите в света и са показателни за по-дългосрочната тенденция на затопляне, предизвикана от емисиите на парникови газове. □

ОТКРИХА ЖИВА И ЗДРАВА АКУЛА НА ОКОЛО 400 ГОДИНИ

ОТ НАЧАЛОТО НА 17 ВЕК, ВЕРОЯТНО, ЕКЗЕМПЛЯРЪТ ПЛУВА В СТУДЕННИТЕ ВОДИ

ИНТЕРФАКТОР

С радиовъглеродно датиране на очни протени, изследователи са успели да определят възрастта на 28 гренландски акули и са изчислили, че една от женските е на около 400 години. Бившият рекордьор на гръбначни животни е гребен кит на 211 години, съобщава earthlymission.com.

Гренландските акули плуват през студените води на Арктика и Северния Атлантик с толкова бавно темпо, че са си спечелили прозвището „спящи акули“. Те растат до 5 м. дължина, само с 1 см. годишно. Екипът изследователи смята, че достигат полова зрелост едва, когато достигнат дължина 4 м. Истоти нов, много дълъг възрастов диапазон, предположението е, че това става, когато животните са на около 150 години.

Изследванията стават възможни, отчасти, чрез

атмосферните тестове на термоядриeni оръжия, проведени през 60-те години, освободили огромни количества радиовъглерод, след това абсорбиран от организмите в океанските екосистеми.

Поради това акулите, които показват доказателства за повишен радиовъглерод в ядрото на очната тъкан, са родени след така нареченния „бомбен импулс“ и са били на възраст под 50 години, докато акулите с по-ниски нива на радиовъглерод са били родени преди това и са били на възраст поне 50 години или повече, пишат авторите на изследването.

В по-нататъшни изследвания учените искат да разкрият защо гренландската акула живее толкова по-дълго от другите гръбначни животни. Те се надяват, че могат да открият повече за гените за дълъг живот на акулите

и също така ще се опитат да направят връзка с продължителността на живота на няколко различни вида.

„Това е най-дълго живялото гръбначно животно на планетата“, казва Стивън Кампана, главен учен от Исландския университет. „Заедно с колеги в Дания, Гренландия, САЩ и Китай в момента секвенираме целия ядрен геном, което ще ни помогне да открием защо гренландската акула не само живее по-дълго от други видове акули, но и от други гръбначни животни.“

Попитан как изобщо тази акула може да достигне възраст над 400 години, Кампана предполага, че студената вода, съчетана с бавния метаболизъм, са причина за този феномен. Обаче признава, че, все пакса необходими допълнителни изследвания и обяснението е само теория. □

В ГЪРЦИЯ ГЛОБИХА БАР НА ПЛАЖА С РЕКОРДНИТЕ 33 МЛН. ЕВРО

КОЛОСАЛНАТА САНКЦИЯ - ЗАРАДИ НЕЗАКОННО СТРОИТЕЛСТВО

ФАКТОР от sega.bg

За разлика от България в Гърция не се шегуват с поразите по морския бряг и не си затварят очите, а наказват сурово нарушителите.

Плажен бар на остров Миконос е получил огромна глоба заради незаконно строителство, съобщава гръцкото издание Ekathimerini.

Наказанието е рекордно голямо - 33 милиона евро. Санкцията се състои от две части - 22,5 млн. Евро, заради изграждане на съоръжения на непозволено място, плюс още 11 млн. евро за всяка година от

функционирането им.

Освен че трябва да плати рекордната глоба, собственикът е задължен да премахне незаконните обекти, разположени върху повече 500 кв. метра площ - според констативния протокол. □

Вече има заповед за събарянето им. Тя е издадена след проверки от Министерството на околната среда. Собственикът обаче има право да обжалва решението за събаряне в определен срок. □

ИНТЕРНЕТ АКАДЕМИЯ НАСТРОЙКИ В ANDROID, КОИТО ТРЯБВА ДА ПРОМЕНИТЕ

ИНТЕРФАКТОР от digital.bg

Независимо дали току-що сте си купили нов смартфон с Android или използвате старото си устройство, най-важното нещо, което трябва да осигурите е сигурността. Това означава, че е добре да промените няколко настройки, за да сте сигури, че крадците не могат да откраднат устройството ви. Ако го направят, да нямат достъп до данните ви.

ЗАДАВАНЕ НА СИГУРНА ПАРОЛА

Каквото и да правите, никога не оставяйте телефона си незашитен. Това означава, че трябва да зададете сигурна парола, когато настройвате устройството си за първи път. Ако нямате такава, задайте я сега. Тази проста функция гарантира, че трети лица няма да могат да получат достъп до чувствителна информация, ако получат телефона ви, разкриват от бг.

Отидете в приложението Settings (Настройки) на вашия телефон с Android и потърсете менюто Security (Сигурност). Ще трябва да въведете парола с дължина най-малко 6 символа. Не използвайте 4-символен PIN код за заключване на екрана, тъй като той е най-лесен за разбиране.

Докато сте в него, не забравяйте да настроите и пръстовия отпечатък, за да е по-удобно отключването на телефона.

ВКЛЮЧВАНЕ НА ФУНКЦИЯТА FIND MY DEVICE

Ако крадците се доберат до смартфона ви, те няма да могат да разбият паролата толкова лесно. Ако все пак откраднат телефона ви, ще трябва да сте включили функцията Find My Device (Намиране на моето устройство), за да имате възможност да го откриете.

Ще намерите опцията в същото меню Settings (Настройки), под Security settings (Настройки за сигурност). Тази настройка на телефона с Android няма да ви гарантира, че ще можете да намерите телефона, преди да бъде продаден за части или

изпратен в друга държава.

ПРЕГЛЕДАЙТЕ НАСТРОЙКИТЕ ЗА ПОВЕРИТЕЛНОСТ НА ВАШИЯ ANDROID

През последните години Google значително подобрява доверието на потребителите на Android.

Ако сте с Android 12 или по-нова версия, отидете в менюто Настройки, Повериленост. Проверете вида на разрешенията, които сте дали на приложенията, и се уверете, че никой няма достъп до информацията. Тук ще видите кои приложения могат да имат достъп до камера, микрофона, контакти, местоположение и други. И ще можете да направите корекции.

Това е настройка на телефона с Android, която ще искате да преглеждате периодично, ако инсталирате много приложения.

ЗАЩИТА НА СЪДЪРЖАНИЕТО ПРИ ЗАКЛЮЧЕН ЕКРАН

Може би сте предприели стъпки за защита на цялостната си довериленост в Android, но има още едно място, където хората могат да шпионират. Това е заключеният екран, който може да съдържа информация, която другите могат да разгледат. Например известия и тяхното съдържание.

Отидете в менюто Notifications (Известия) в приложението Settings (Настройки) и изключете Sensitive notifications (Чувствителни известия).

ОТКАЗВАНЕ ОТ ПЕРСОНАЛИЗИРАНИ РЕКЛАМИ В GOOGLE

Поверилеността на личните данни се отнася и за реклами в смартфона ви и тъй като се намират на територията на Google, трябва да избягвате проследяването им, ако е възможно.

Това ще намали броя на персонализираните реклами, които получавате.

В телефона си с Android отидете в Настройки и след това потърсете менюто Реклами под Google. Изключете опцията Opt-out of Ads Personalization.

Освен това потърсете функцията Periodично нулиране на рекламния идентификатор, за да го нулирате. Ще намерите и опция Изтрягане на

рекламния идентификатор. Последната ще попречи на приложенията да насочват рекламния ви ID с персонализирани реклами.

ВКЛЮЧВАНЕ НА ФУНКЦИЯТА ANDROID NEARBY SHARE

Тъй като се занимаваме с функции на Android, подобни на тези на iPhone, тази функция ще ви хареса. Nearby Share е версията на AirDrop от iPhone на Google. Или инструмент за бързо споделяне на съдържание с други хора около вас.

Настройките за Nearby Share ще намерите в Настройки, Google, Съвръзване на устройства и Nearby Share.

Nearby Share работи и с компютри с Windows, а не само с телефони с Android.

АКТИВИРАНЕ НА ТЪМЕН РЕЖИМ

Ако разполагате с телефон с Android с OLED дисплей, а това са повечето от тях, ще трябва да активирате тъмния режим. Тази настройка може да ви спести енергия от батерията, тъй като тъмните пиксели не консумират енергия. Можете да използвате тъмния режим през деня или само през нощта.

Настройките на тъмния режим се намират в менюто Дисплей.

СЪЗДАВАНЕ НА РЕЗЕРВНО КОПИЕ НА СМАРТФОН С ANDROID

Това е ключова настройка на телефона с Android, която трябва да вземете предвид, за да защитите данните си.

Активирайте честото създаване на резервни копия, така че ако нещо се случи с вашето устройство с Android, данните ви да са в безопасност.

Отидете в приложението Settings (Настройки), изберете Google и след това Backup (Архивиране).

Ще имате нужда от хранилище Google One, но след като се справите с това, трябва често да създавате резервни копия на данните си, за да предотвратите всякакви загуби.

Ако искате да използвате различни услуги или варианти за архивиране, това също е добре, стига да не забравяте да го правите. □

ЕДИН ДЕН В ХАЙДУШКИЯ МАНАСТИР НА НЕГОВИЯ ЧАРДАК РУЙНО ВИНО ПИЕЛ И СТАРИ ПАРИ БРОЯЛ КАРА КОЛЬО, В НАРОДНАТА ПЕСЕН

Христо ЦВЕТКОВ

Дойдоха пролетта и месец май, природата се съживи, дърветата се раззелениха, стана време за повече излети и посещения на интересни места. Едно такова ще ви предложим в този брой на вестника. Място свято, красиво, обвляно с предания и легенди – Устремският манастир „Света Троица“. Наричана е Устремски, по името на близкото тополовградско село Устрем, също Вакъфски, както се е наричало селото до 1934 година, но му казват още и Хайдушки манастир.

Намира се на около 3 км. от Устрем, на 13 от Тополовград и на 12 от град Елхово. До самата порта на манастира се стига с кола, като посоката е Тополовград – Устрем и отбивка вдясно, указана с табела. Пътят е добър и, в хубаво време – много приятен, каквато е и околността на обителта – с рекичка, поляни, възможности за пикник в свободен ден. Самият манастир е чист, спретнат, грижливо поддържан. В двора бликат бистроструйни чешми, засадени с много цветя и зелени растения, издигната е хубава голяма беседка. Под покрива ѝ има чешма в средата на малък шадраван, в който плуват златни риби. Има и няколко клетки с пауни и други птици. Изобщо – спокойно, тихо, приятно място за очите и душата. Идвайки тук човек чувства онова смирене и миг покой, тъй липсващи и

трудно достигани в забързаните градските дни. Още повече се засилват чувствата с влизането в манастирската църква „Св. Троица“, впечатляваща с богатата си иконопис и разкошен резован иконостас, с три реда икони, зографисани през Възраждането.

Храмът е издигнат през 1836 година. Представлява трикорабна, едноаспидна каменна сграда без купол, чиято вътрешна част осветяват тесни и широки прозорци. В „Св. Троица“ е вградена по-старата, първа църква "Св. Св. Петър и Павел". Предполага

се, че нейната история започва от 840 – 845 г., но датирането се основава главно на предание, свързано с друга – най-старата църква в околността, намираща се в скална пещера на около 500 м. от днешната обител. Известна е като „Вехтата черква“, в която се пазели две икони – на апостолите Петър и Павел. Криели ги тук от иконооборците. Според легендата за святото място се грижел козар, който една нощ сънувал апостол Петър, а светецът му обещал ключ към Небесното царство, ако направи така, че долу, в ниското, се изгради истински храм, а той самият започне да проповядва християнство сред хората. Козарят не се поколебал – продал животните, обрекъл парите за богоугодното дело и започнал да разказва на местното население съня си. Хората решили да изпълнят волята на Свети

Паметник на Кара Колю
пред портите на храма

времена. Защото това е друга част от историята на Устремския манастир, неслучайно наричан и Хайдушки.

Кога точно е основан той не е съвсем ясно. Предполага се, през 14 век, но първите сведения за „Св. Троица“ са от

15-ти, когато името се споменава в османски документи. В годините след това обителта има превратна съдба. Разрушавана е няколко пъти, после отново възстановявана.

По време на кърджалийските размирици в края на 18-и и началото на 19-и век Устремският манастир претърпял разграбване и разрушение, но бил възстановен с голямата помощ на Индже войвода, Кара Колю и Христо войвода от Сливен, който дори се замонашил, приел името Хрисант и станал игумен на обновената обител. През 1813 г. Хрисант починал. Погребали го в манастира. Надгробният камък може да се види в предверието на църквата.

Легендите и историята неразрывно свързват Индже войвода и байрактаря му Кара Колю с манастира по онова време. Особено популярен сред местното население бил Кара Колю, наречен Омарчалията, по името на селото си – Омарчево, край Нова Загора. Той често посещавал „Св. Троица“, срещал се с местните хора, помагал и ги бранел от несправедливости. Имел и много приятели и ятаци, на които, при нужда можел да разчита. Народът го обичал и създал песни за него. Оглася-

ли с тях празника на манастира – Петдесетница, когато се събирами хора от цялата Сакар планина. Една от тези песни е известната „Кара Колю седеше на високи чардаци“ и, според стари хора, прочутият чардак бил не друг, а именно на „Св. Троица“.

Но, до тук с легендите. В исторически план по време на Руско – турска война от 1828 – 29 г. манастирът так е разрушен и отново възстановен през 1836. Построена е и сегашната църква "Св. Троица", като са използвани и зидовете на стария храм "Св. Св. Петър и Павел". Обителта се превръща в истинска крепост на българския дух в Сакарския край, твърдина срещу засилените попълзновения на гръцките духовници. През 1870 г. те, все пак, успяват да прогонят игумена Никандри, слагат на мястото му свой човек и започват продажба на имущество и имоти. Едва през 1898 г. манастирът става отново български. Но с това тегобите на

Костницата в подземието

святото място не свършват. Нов пожар, през 1951 година изпепелява част от сградите в източното и северното крило, в последствие реконструирани. Може би – да се унищожат документи за собственост и да се отнемат земи от новата власт, допускат възрастни хора. По това време манастирът вече е женски, какъвто е и днес. Мъжки е бил до 1909 година.

...Това е историята, вкратце. Ако искате да усетите полъха ѝ, ако искате да се потопите в атмосферата на легендите, духа на вярата и красотата на природата в Сакар, сами посетете манастира. Може да го направите по всяко време. Може и на храмовия празник – Петдесетница или на Свети дух – ден по-късно, когато се провежда голям народен събор.

ЗА ФЕНОВЕТЕ NIKE ПУСНА ДИГИТАЛНИ МАРАТОНКИ ОТ ПРОЧУТА КОЛЕКЦИЯ

СПОРТФАКТОР
от tech.offnews.bg

Спортният гигант Nike обяви първата в историята NFT колекция маратонки. Тя се казва Our Force 1 (OF1) и е част от дигиталната платформа на компанията .Swoosh, където след 10

януари тази година.

Членовете, които се сдобият с Classic Remix кутия, получиха или архивен AF1, пуснат на пазара между 1982 г. и 2006 г., или персонализиран Air Force 1 с носталгичен привкус. Притежателите на New

достъп до физически продукти и преживявания за членовете на .Swoosh. "Проучваме нови начини да разказваме истории и да създаваме взаимоотношения, като същевременно премахваме барierите и ограниченията на физическите продукти" - посочва генералният мениджър на Nike Virtual Studios Рон Фарис.

Припомняме, че спортният бранд пусна бета версия на своята платформа .Swoosh през ноември миналата година, заявявайки,

май започнаха и продажби на Wave Box могат да отключат класически архив от 2007 г. или по-късно.

Това въщност не са истински обувки, които потребителите биха получили и се разходили с тях. При заплащането на дигиталната кутия, те дори не знаят какъв точно дизайн си купуват. Това ще стане ясно на неизвестна все още дата, когато Nike ще разкрие всички OF1 кутии едновременно.

От компанията уточняват, че всеки незаменим токен (NFT) се предлага с 3D файл, който притежателите на кутиите могат да използват, за да „изразят себе си по нови начини“. Освен това в бъдеще ще бъде предоставен специален

че тя ще се използва като ресурс за Web3 образование, както и за търговия с дигитални колекционерски предмети. Компанията добави, че артикулите, закупени от платформата, могат да се носят във видео игри и да се използват за други завладяващи изживявания. Освен това членовете на .Swoosh могат също да създават свои собствени колекции и да печелят от авторските им права при продажба.

От стартирането на платформата до момента са създадени над 330 000 акаунта. Около 106 453 от потребителите, избрани на случаен принцип, получиха ранен достъп до закупуване на кутия OF1. □

май започнаха и продажби на Wave Box могат да отключат класически архив от 2007 г. или по-късно.

Това въщност не са истински обувки, които потребителите биха получили и се разходили с тях. При заплащането на дигиталната кутия, те дори не знаят какъв точно дизайн си купуват. Това ще стане ясно на неизвестна все още дата, когато Nike ще разкрие всички OF1 кутии едновременно.

От компанията уточняват, че всеки незаменим токен (NFT) се предлага с 3D файл, който притежателите на кутиите могат да използват, за да „изразят себе си по нови начини“. Освен това в бъдеще ще бъде предоставен специален

че тя ще се използва като ресурс за Web3 образование, както и за търговия с дигитални колекционерски предмети. Компанията добави, че артикулите, закупени от платформата, могат да се носят във видео игри и да се използват за други завладяващи изживявания. Освен това членовете на .Swoosh могат също да създават свои собствени колекции и да печелят от авторските им права при продажба.

От стартирането на платформата до момента са създадени над 330 000 акаунта. Около 106 453 от потребителите, избрани на случаен принцип, получиха ранен достъп до закупуване на кутия OF1. □

ЗНАЕТЕ ЛИ КАКВО Е КУИЗ? ИСКАТЕ ЛИ ДА СЕ ИЗПРОБВАТЕ С НЯКОЛКО СПОРТИИ КУИЗА

СПОРТФАКТОР

Куиз е една от модерните, често употребявани напоследък чуждици. Чуждиците са думи, които имат съответствия в българския език, но, въпреки това проникват и се използват в речта. Такава чуждица е „Куиз“.

Най-ранните сведения за употребата на думага „quiz“ датират от 1780 г. Произходът е неизвестен. Предполага се, че произхожда от студентски жаргон.

Първоначалното значение е на „странен, ексцентричен човек“. Коренът е запазен в думата „quizzical“, която се използва в днешния английски език, и означава „причудлив“, „екстравагантен“. На по-късен етап, около средата на 19-ти век, „quiz“ придобива значение

то, което има и днес.

След този кратък езиков урок, да кажем и какви са установените съответствия на думата в българския език. Те са синонимите изпит, тест.

А да проверите знанията си по различни теми в областта на спорта, възможност с новата си рубрика „Спорт куизове“ дава електронното издание fakti.bg. Лесно може да го намерите с търсачката, а в раздела „Спорт“ да откриете и рубриката. Там може да изprobвате познанията си за олимпийските игри, световните футболни първенства, Шампионската лига и други.

Всеки куиз съдържа няколко въпроса, като куизованият © за всеки трябва да избира един измежду

четири отговора. При активирането му, веднага се показва дали е верен или неверен. След последния въпрос може да видите и общия резултат с верните отговори, които сте дали, също – къде, в процентно отношение се намирате спрямо останалите участници в теста. Успех! □

МОК И КИТАЙ ОБЕДИНИЯВАТ СИЛИ В ЗАЩИТА НА РУСКИТЕ СПОРТИСТИ

СПОРТФАКТОР
actualno.com

Китай иска да работи с Международния олимпийски комитет (МОК), за да се противопостави на политизирането на спорта, заяви премиерът Ли Къцян. Изказането му идва на фона на призовите към МОК да изключи спортистите от Русия от Олимпийските игри в Париж през 2024 година.

Китай подкрепя МОК в позицията за руските спортсти. Премиерът Ли е изразил своята позиция по време на среща с ръководителя на МОК Томас Бах в Пекин, съобщава държавната информационна агенция "Синхуа". Неговите коментари идват в момент, в който МОК е подложен на огромен натиск. 35 държави, сред които САЩ, Великобритания и Франция, призоваха за изключение на атлети от Русия и Беларус, заради продължаващата война в

Украйна. МОК обаче заема противоположната страна и иска да допусне атлети от Рдвете страни да се състезават като неутрални. Китай се противопоставя на политизирането на спорта.

"Ли заяви че Китай е готов да работи заедно с МОК, за да се противопостави на политизирането на спорта и да даде по-голям принос към олимпийското движение", съобщи "Синхуа". Бах от своя страна пък подчертава, че Китай играе важна роля в поддържането на световния мир.

ТУКА ИМА, ТУКА НЕМА ЯВИХА СЕ И ИЗЧЕЗНАХА ГОРЕЩИ КАДРИ НА ГРИШО И МАДАЛИНА

СПОРТФАКТОР

Най-добрият български тенисист Григор Димитров и румънският модел Мадалина Генеа официално афишираха връзката си, като публикуваха горещи кадри в профилите си, съобщи миналата седмица един от водещите у нас спортни сайтове – gong.bg. Публикува и снимки, на които двамата се прегръщат и целуват, а румънката гледа към обектива предизвикателно. Спряганата за нова възлюбена на Гришо дори пуснала фотосите в Instagram и написала краткото "Очаквайте скоро", наливайки още масло в огъня.

Нетърпеливи фенове на Гришо малко по-късно проверили профила на Генеа в социалните мрежи с надежда да видят продължението, но останали неприятно изненадани. Такова не само липсвало, но липсвали и по-ранните снимки, заличени, междувременно от публикацията.

При последване на линка със споделени горещи кадри на Мадалина и Григор, се появявал надпис: „Съжаляваме, но тази страница не е налична. Връзката, която сте последвали, може би е прекъсната или страницата е премахната“, описа ситуацията gong.bg.

Но, все пак, в интернет нищо не се губи безвъзвратно, показва реалността. Преди изтриването им фенове са успели да дръпнат кадрите на които Григор и Мадалина демонстрират близост пред обектива, навръх рождения му ден. □

GRIGORDIMITROV
Posts

officialmadalinaghenea and grigordimitrov
Monaco

GRIGORDIMITROV
Posts

officialmadalinaghenea and grigordimitrov
Monaco

DR. ROCK СЪБИРА ЛЕКАРСКИ ГРУПИ НА ФЕСТ В СТАРА ЗАГОРА

FEST STARA ZAGORA 23-25.06.2023 FEST STARA ZAGORA 23-25.06.2023 FEST STARA ZAGORA 23-25.06.2023

ТУК Е! ПЪРВИ ТРЕЙЛъР НА "ДЮН: ЧАСТ ВТОРА"

АРТФАКТОР от filmcafe

Пъсъците на времето почти изтекоха, за да разкрият пред нас един от най-големите филми на годината: "Дюн: Част втора" на режисьора Дени Вилньов ще ни запрати отново на пустинната планета Аракис, за да доразкаже историята на Пол Атреидски (Тимъти Шаламе), като го изправи срещу нови врагове.

Филмът, който ще имаме удоволствието да гледаме в началото на ноември, вече има своя трейлър.

В него за пръв път виждаме някои от новите персонажи - злия Фейд-Рота и принцеса Ирулан, а също така ставаме свидетели и на спиращи дъха сцени с Пол. Включително, впечатляващият момент, в който той обяздава пясъчен червей пред смаяните погледи на Свободни... Представете си тази сцена на голям екран!

Новата лента е продължение на "Дюн" (2021 г.) и ще адаптира на голям еcran втората половина от едноименния научнофантастичен роман на Франк Хърбърт.

Ако все още не сте дали шанс на първия филм - може би заради кофти спомени от версията на Дейвид Линч от 80-те или от предубеждения - направете го. Дени Вилньов направи една от най-качествените литературни адаптации в последните години, с което се затвърди като съвременен майстор на sci-fi жанра.

Историята на "Дюн", както е известно, се фокусира върху планетата Аракис - гигантска пустиня, източник на свръхценна "подправка", позволяща междузвездно пътуване. Когато династията на Атреидите получава контрол над планетата, вместо досегашния управник барон Харконен (Стелан Скаргард), неизбежно се стига до сблъсък между двете фамилии.

Атреидите понесоха тежък удар в първия филм, а младият наследник на рода - Пол (Шаламе), и майка му се озоваха в редиците на живеещите в пустинята Свободни.

Предизвикателствата пред Пол те първа предстоят. Той не само трябва да оправдае огромните очаквания, които майка му и Свободните имат за него, но и трябва да намери начин да се изправи срещу Харконите, за да си върне контрола над Аракис.

В случая обаче се намесват нови фактори - пристигащия на планетата император Шадам IV (легендарният Кристофор Уокън) и неговата дъщеря принцеса Ирулан (Флорънс Пио от "Не се тревожи, скъпа"). В същото време на сцената излиза и другият племенник на барон Харконен - опасният Фейд-Рота (Остин Бътлър от "Еловис").

Новите персонажи допълват и без това богатия свят на адаптацията на "Дюн", в която отново ще видимZendая, Ребека Фъргюсън, Джош БROLИН, Дейв Батиста и Хавиер Бардем. С този невероятен актьорски състав Вилньов ще опита да завърши по още по-зрелищен начин историята - този път само в кината.

Премиерата на новия филм е на 3 ноември. А трейлъра, с български субтитри, може да видите в YouTube.

АРТФАКТОР

За втора поредна година, в началото на истинското лято, Античен форум "Августа Траяна" в Града на липите става аrena на "лекарските" рок групи в България.

Скъпи приятели, радваме се да ви съобщим, че след невероятния интерес към първото издание на феста, предстоящата ни среща ще бъде цели три вечери с участието на девет групи:

Rock Session – София, The Doctors – Пловдив, GP Band – Бургас, Covers on Slippers – София, A.C.P.C - Велико Търново, Restart Rock Band - София и старозагорските банди Macrophagos, Rockstage и LED Seven Band, информират организаторите на фестива.

Събитието ще е на 23-ти, 24-ти и 25-ти юни, в Античен форум "Августа Траяна".

Начало 19 часа

Вход - свободен. Фестивалът е подкрепен от Община Стара Загора, Очна клиника „Трошев“, Бикомед, РСР ЕООД, Кремък ЕООД, Медицински център „Селена – Л“, Софарма Трейдинг (партньор на Carl Zeiss), Допелхерц, Тея фарма, Медико-диагностична лаборатория "Лина", с безценната помощ на АКРОМ ООД, доброволци и съмишленици. □

В ИЗБА И С НАШЕ ОБОРУДВАНЕ СНИМАТ ВТОРИЯ СЕЗОН НА ХИТОВИЯ СЕРИАЛ „ВИНА“

АРТФАКТОР

Завладяващият сериал на Българската национална телевизия „Вина“ продължава с втори сезон. Новината съобщи генералният директор Емил Кошлуков по време на специалната прожекция на финалния епизод в град Сандански.

„Успехът е категоричен, това е една от най-добрите продукции в програмата ни. Така че имаме решение за втори сезон на сериала „Вина“, заяви Кошлуков.

„Благодаря на Българската национална телевизия за гласуваното доверие. След реакцията на зрителите и достигнатия успех, с екипа ще се постараем да създадем още по-вълнуващ втори сезон!“, каза режисьорът Виктор Божинов.

Междувременно стана ясно, че за втория сезон е включен и нов мизансцен. Снимки ще се правят в

„Ая Естейт Винярдс“

Екипът на сериала „Вина“

модерната винарна „Ая Естейт“, близо до село Хърсово, само на около половин километър от „Вила Мелник“, използвана

в първия сезон на „Вина“. В оборудването на „Ая Естейт Винярдс“ участва и ПИМ, а при последното посещение там колегите са засекли и екип на продукцията, подготвящ реализацията на серии от втория сезон.

С интригуващ сюжет и актуални проблеми сериала „Вина“ се нарежда сред водещите програми в ефира на БНТ 1. По данни на ГАРБ (GARB Audience Measurement Bulgaria), за периода на своето излъчване - 5 януари - 23 март 2023 г., сериалът е гледан от 2,3 млн. зрители. □

Кунчо Огнянов и Даниел Тенев от ПИМ – Стара Загора работят по готова, вече, обслужваща платформа за винарната, чийто монтаж предстои

АРТФАКТОР от actualno.com

Италианският историк Силвано Винчети, използвайки кадри от дрон и исторически документи, идентифицира моста, изобразен на фона на картината „Мона Лиза“, или „Джокондата“, като етру-

ско-римски мост „Ромито ди Латерина“ в Тоскана. Леонардо рисува „Мона Лиза“ в началото на XVI век във Флоренция и въпреки че се смята, че жената на картината е флорентинката Лиза дел Джокондо, фонът винаги е бил предмет на спорове. Предишни теории са предполагали, че това може да е „Понте Буриано“ близо до Латерина или „Понте Бобио“ в северния италиански град Пиаченца.

Както пише The Guardian, историкът обръща внимание на това, че най-значимият детайл е количеството на арките на

моста на снимката. Вярно, днес само една от „Ромито“ е оцеляла, но упоритият Винчети измерил ширината между бреговете на реката и след като анализирал размера на останалата конструкция, открил, че между бреговете са били поставени четири арки. В същото време „Понте Буриано“ имал шест арки, а „Понте Бобио“ – повече от шест.

Винчети подкрепя своите доказателства с намерени в държавните архиви на Флоренция документи, принадлежали на семейство Медичи. От тях се става ясно, че през 1501 – 1503 г.

мостът се е използвал активно. В допълнение към твърдението си Винчети е открил и свидетелства, че Леонардо често е живял във Фиезоле, при своя чично, който е бил свещеник. □

